

Entomologisk inventering av Tåkenön-del 4:

Tvåvingar påträffade på Tåkenön 1993

Inventering och sammanställning av Ingemar Struwe och Ansis Orbe

INVENTERINGSMETODIK:

Insamlingarna inriktades på vedberoende tvåvingar. Dessa förekommer inom vitt skilda familjer av ordningen.

Familjernas olika levnadssätt som imagines beaktades vid eftersöket; sålunda inventerades såväl lövskog och gamla träd som de öppna gläntorna och hagmarkerna med blommande vegetation.

Insamlingen ägde rum genom direkt fångst med lufthåv, vidare med slaghåvning i lämplig terräng. Fönsterfallor var uppsatta i skogsbryn samt kring fallna träd. Malaisefälla användes i stor utsträckning.

För samtliga använda metoder gäller att vädret är av stor betydelse: de är inte användbara i regnväder. Inventeringssäsongens väderlek begränsade därför starkt möjligheterna.

Följande påträffade arter är klassade som hotade enligt Ehnstrom et al 1993.

Urskogsvedflugan *Xylophagus ater* (hotkategori 3 i rödlistan 1993) är en 18 mm lång, slank, svart och mycket parasitstekellik fluga vars larver lever i multnande träd, under bark. Denna art är nyligen rapporterad som ny för Sverige.

Hotfaktorer är skogsskötsel, helträdsutnyttjande och slutavverkning.

Tåkenön..

Urskogsblomfluga *Temnostoma bombylans* (hotkategori 2 i rödlistan 1993) larven lever i multnande träd. Den vuxna flugan är en relativt slank blomfluga drygt 15 mm lång, getinglik, svart med smala gula ränder på bakkroppen samt med svarttonade vingframkanter. Det finns endast gamla fynd från Sörmland.

Hotfaktorer som för X ater ovan men dessutom park- och landskapsvårdsåtgärder.

Övrig art av intresse:

Svart fönsterfluga *Scenopus niger* uppträder mestadels inomhus men dessa exemplar utgordes av hannar som svärmade utomhus i mindre svärm under nedhängande trädgren på gårdsplan. Larverna lever på smådjur såsom kvalster och liknande i husdamm, fågelbon etc.

ARTLISTA:

Systematik och nomenklatur följer W. Hackman (Checklist of the finish diptera 1980) och Not. Entomol. 60: 17-48, 117-162.

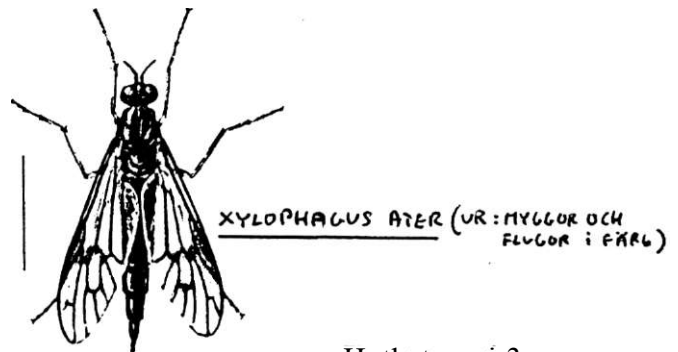
RHAGIONIDAE, Snäppflugor

Rhagio lineola Fabr.

R. scolopaea (L.)

XYLOPHAGIDAE, Vedflugor

Xylophagus ater Meig.

Hotkategori 3

SCENOPINIDAE, Fönsterflugor

Scenopus niger DeGeer.

EMPIDIDAE, Dansflugor.

Rhamphomyia umbripennis Meig.

DOLICHOPODIDAE, Styltflugor.

Dolichopus brevipennis Meig.

D. rupestris Hal.

D. unguatus (L.)

LONCHOPTERIDAE, Spjutvingeflugor.

Lonchoptera lutea Panz.

Tåkenön...

Tåkenön.

SYRPHIDAE, Blomflugor.

Melanostoma mellinum L.
Dasysyrphus venustus Meig.
Metasyrphus nitens Zett.
Cheilosia albitarsis Meig.
C. intonsa Lw.
Eristalinus sepulchralis L.
Eristalis tenax L.
Anasimyia lineata
Pipizella viduata L.
Temnostoma bombylans Fabr. . . . Hotkategori 2

PIPUNCULIDAE, Ögonflugor.

Nephrocerus lapponicus Zett.

CONOPIDAE, Stekelfflugor.

Conops vesicularis L.

LONCHAEIDAE, Stjärtflugor.

Lonchaea chorea (Fabr.)
L. deutschii Zett.

OTTIIDAE, Fläckflugor.

Melieria crassipennis F.

SCIOMYZEDAE, Kärrflugor.

Pherbellia argyra Verb.
Elgiva eucularia (L.)

DROSOPHILIDAE, Daggflugor.

Scaptomyza pallida (Zett.)

EPHYDREDAE, Vattenflugor.

Hydrellia griseola (Fall.)
Caenia palustris (Fall.), avvikande ex., viss tveksamhet.

SCATOPHAGIDAE, Kolvflugor.

Scatophaga suilla (Fabr.)

ANTHOMYIDAE, Blomsterflugor.

Hylemyia strigosa (Fabr.)
Hydrophora conica (Wied.)
Helina lucorum (Fall.)
Macrorchio meditata (Fall.)

SARCOPHAGIDAE, Köttflugor.

Parasarcophaga portschinskyi Rohd.
Heteronychia vagans Meig.

CALLIPHORIDAE, Spyflugor.

Calliphora subalpina (Ringd.)
Bellardia vulgaris (Rob. -Des.)

TACHINIDAE, Parasitflugor.

Siphona geniculata (DeGeer)

ÖVRIGA INSEKTER:

HYMENOPTERA, Steklar

Bombus lucorum	3	honor Tåkenön	24.4
Bombus pratorum	2	honor Tåkenön	24.4
Vespa crabro	Flera ex	Tåkenön	13.8 hotklass 2

FÖRTS.

Tåkenön...

ÖVRIGA INSEKTER:

DERMAPTERA, Tvestjärtar

Forficula auricularia

flera ex

Följande art är klassad som hotad enligt Ehnström et al 1993.

Bålgetingen *Vespa crabro* (hotkategori 2 i rödlistan 1993) lever företrädesvis i ihåliga lövträd.

Hotfaktorer är park-, natur- och landskapsvård, samt slutavverkning och helträdsutnyttjande.

Inventering genomförd av föreningen Sörmlandsentomologerna 1993.

FÖRENINGEN SÖRMLANDSENTOMOLOGERNAS VERKSAMHETSBERÄTTELSE 1995

Styrelsen har haft tre sammanträden under året. Ingemar Struwe har varit ordförande, Jan Sjöstedt vice ordförande, Håkan Elmquist sekreterare och Håkan Gustafson kassör. De båda styrelsesuppleanterna Jukka Väyrynen och Lars Holmberg har deltagit i styrelsearbetet som fullvärdiga ledamöter.

Redaktör för Graphosoma har som tidigare varit Peter Wärmling.

Delegater vid SEF:s årsstämma i Linköping var Jukka Väyrynen och Ethel Tillnert.

Medlemsantalet har hållit sig konstant på 78. Av de fem nya medlemmarna under året är fyra bosatta i Sörmland och en i Västmanland.

Mötesverksamheten har bestått av det traditionella vintermötet "Öppet hus" i Nyköping samt årsmötet nästan traditionellt i Mariefred, där gästande föredragshållaren Oskar Kindvall talade om gräshoppor och vårtbitare ur sörmländskt perspektiv.

Exkursionerna gick i maj till Runmarö som vi också besökt en gång tidigare. Säsongens tema var *rätvingesommar* med en uppmaning till alla att ägna denna grupp sitt intresse. Den avslutande exkursionen till utvalda rätvingelokaler i slutet av augusti drabbades av olämpligt väder och få deltagare och kommer därför att ges en ny chans 1996.

Inventeringar på uppdrag av länsstyrelsen har bedrivits av enskilda medlemmar. Föreningens Tåkenöinventering 1993-94 har sammanställts och redovisats till uppdragsgivaren SNF i Sörmland samt till länsstyrelsen. Publicering i Graphosoma har påbörjats och fortsätter.

Naturvårdsarbetet har drivits vidare med engagemang i de kommunala instanserna och remissyttranden i olika frågor från kommuner och länsstyrelse. Föreningen har också engagerat sig i debatten kring vägprojektet Råta linjen med bland annat redovisning av en egen utredning i ett yttrande. Samarbetet med Skogsvårdsstyrelsen har fortsatt med exkursioner till speciella objekt. På föreningens förslag tilldelades SEF:s naturvårds- och markägardiplom 1995 till Nils Mörner på Björksund.

Graphosoma har jubilerat med fullbordandet av sin tionde årgång hela tiden under Peter Wärmlings framgångsrika redaktörskap.